

Bergen,
een Millennium Gemeente midden in de wereld!

BERGEN ALS MILLENNIUM GEMEENTE
September 2009

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. De Millenniumdoelen	4
3. Millennium Gemeente Bergen	5
3.1 Bewust consumeren	5
3.1.1 <i>Duurzame producten</i>	5
3.1.2 <i>Eerlijke producten</i>	5
3.2 Goed milieu- en klimaatbeleid	6
3.3 Versterk lokale betrokkenheid en stimuleer lokale initiatieven en activiteiten	6
3.4 Actieve gemeentelijke internationale samenwerking	7
4. Comité van Aanbeveling	8
4.1 Samenstelling	8
4.2 Doelstelling	8
4.3 Missie	8
4.4 Visie	8
4.5 Ambitieniveau	9
4.5.1 <i>Ambitieniveau op korte termijn (2009-2012)</i>	9
4.5.2 <i>Ambitieniveau op langere termijn (2012-2015)</i>	11
4.6 Resultaat	12
5. Consequenties	13
5.1 Organisatorische consequenties	13
5.2 Financiële consequenties	13

1. Inleiding

De gemeenteraad van Bergen heeft in haar vergadering van 24 maart 2009 besloten om de VN campagne voor de Millenniumdoelen te ondersteunen. Ook is een Comité van Aanbeveling ingesteld die de opdracht meekreeg te onderzoeken hoe de gemeente Bergen een 'Millennium Gemeente' kan worden.

De gemeente Bergen kan samen met haar inwoners meer gerichte hulp bieden aan het behalen van de 'Millenniumdoelen' in gemeenten in minder ontwikkelde landen, door bijvoorbeeld bewust consumeren, een goed milieu- en klimaatbeleid, het versterken van lokale betrokkenheid en het stimuleren van lokale initiatieven en activiteiten voor ontwikkelingslanden. Door een verklaarde 'Millennium Gemeente' te zijn en deel te nemen aan de VNG-campagne 'Millennium Gemeente', wil de gemeente Bergen hieraan haar bijdrage leveren.

De wens om een Millennium Gemeente te worden heeft geresulteerd in onderhavige nota 'Bergen een Millennium Gemeente midden in de wereld'. Deze nota levert een bijdrage aan een stukje bewustwording. De nota geeft een globaal overzicht van Millennium-activiteiten die reeds door de gemeente ter hand worden genomen, of verder ontwikkeld c.q. verbeterd kunnen worden. Het aansluiten bij de VNG-campagne is een logische vervolgstap en biedt een ondersteuning in de acties die de gemeente Bergen op dit terrein en in het kader van duurzaamheid en milieubeleid al onderneemt of gaat ondernemen.

In hoofdstuk 2 wordt een toelichting gegeven op (de aanleiding van) de Millenniumdoelen. In hoofdstuk 3 wordt per thema aangegeven wat de gemeente Bergen reeds onderneemt op het gebied van de Millenniumdoelen (los van het initiatief 'Millennium-gemeenten'). Hoofdstuk 4 gaat in op het gewenste ambitieniveau zoals aanbevolen door het Comité van Aanbeveling. Het besluit om Millennium Gemeente te worden heeft naast uitdagingen enkele organisatorische en financiële consequenties die in hoofdstuk 5 worden toegelicht.

2. De Millenniumdoelen

In september 2000 kwamen de wereldleiders binnen de Verenigde Naties bij elkaar voor de Millenniumtop. Er werd door 189 landen afgesproken om gezamenlijk te vechten tegen armoede en honger, ongelijkheid tussen man en vrouw, milieuverontreiniging en HIV/AIDS, en om in te zetten op verbetering van de toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en schoon water. Deze beloften zijn samengevat in de acht Millenniumdoelen die in 2015 moeten zijn gehaald.

De acht millenniumdoelen

1. *extreme armoede en honger zijn uitgebannen*
2. *alle jongens en meisjes gaan naar school*
3. *mannen en vrouwen hebben dezelfde rechten*
4. *kindersterfte is sterk afgenomen*
5. *minder vrouwen sterven door zwangerschap*
6. *de verspreiding van ziektes als AIDS en Malaria is gestopt*
7. *er leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu*
8. *er is meer eerlijke handel, schulverlichting en hulp*

Kortom: Armoede de wereld uit. Het is de eerste keer dat zoveel landen, arm en rijk, elkaar hebben beloofd zich in te zullen zetten om deze doelen te halen.

Wat heeft de gemeente Bergen hiermee te maken?

Kofi Anan, voormalig secretaris-generaal van de VN, zei in 2005: “steden en lokale overheden hebben een belangrijke rol. Uiteindelijk wordt de waarde van wat we hebben afgesproken getest in de straten van onze dorpen en steden. Terwijl onze doelen mondiaal zijn kan de meeste effectiviteit worden bereikt door activiteiten op lokaal niveau”.

De koepelorganisatie van de Verenigingen van Gemeenten in de wereld en de Europese afdeling hiervan hebben vervolgens alle gemeenten opgeroepen om de Millenniumdoelen te ondersteunen.

De VNG heeft 07-07-07 (dat is halverwege de Millenniumcampagne) uitgekozen als datum om de Nederlandse Millennium Campagne te starten omdat ook in ons land gemeenten een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het behalen van de doelen. Kern was een oproep aan de gemeenten om zich aan te melden als Millenniumgemeente.

Inmiddels hebben zich 122 gemeenten aangemeld. In Noord-Holland hebben 17 gemeenten zich aangemeld, waaronder Castricum, Heerhugowaard, Heiloo en Langedijk. Onder één gezamenlijke vlag spannen deze gemeenten zich in om binnen de eigen gemeentegrenzen, maar ook over de landsgrenzen heen, een belangrijke bijdrage te leveren aan het behalen van de doelen.

Gemeenten doen dat op eigen wijze, door op basis van eigen beleidskeuzes invulling te geven aan het predikaat Millennium Gemeente. Voor sommige gemeenten betekent dit nieuwe impulsen voor het mondiale beleid. Voor andere gemeenten betekent het dat bestaande activiteiten in de schijnwerpers worden gezet en in breder verband worden gebracht. Kortom ze verbinden lokaal initiatief met de mondiale ontwikkelingsagenda.

3. Millennium Gemeente Bergen

Er is geen voorgeschreven aanpak voor Millennium Gemeenten. Gemeenten zijn vrij om invulling te geven aan hun status van Millennium Gemeente. Om te werken aan de Millenniumdoelen heeft de VNG een aantal praktische thema's als uitgangspunt gekozen. Voorgesteld wordt dat de gemeente Bergen zich aansluit bij de volgende thema's:

- Bewust consumeren;
- Goed milieu- en klimaatbeleid;
- Lokale initiatieven stimuleren die bijdragen aan de Millenniumdoelen;
- Actieve gemeentelijke internationale samenwerking.

De gemeente Bergen onderneemt op dit moment al de nodige acties om een bijdrage te leveren aan het behalen van de millenniumdoelen. In onderstaand hoofdstuk wordt per thema aangegeven wat de gemeente Bergen al onderneemt op het gebied van de Millenniumdoelen (los van het initiatief 'Millennium-gemeenten').

In aansluiting op het interne gemeentelijke beleid stelt het Comité van Aanbeveling een (gefaseerd) ambitieniveau voor. Een Millennium Gemeente worden is een logische vervolgstap en biedt een ondersteuning in de acties die de gemeente Bergen op dit terrein en in het kader van duurzaamheid en milieubeleid al onderneemt.

3.1 Bewust consumeren

3.1.1 Duurzame producten

Als consument heeft de gemeente ook invloed op de (arbeid)omstandigheden waaronder de door de gemeente aangeschafte producten en diensten zijn gemaakt, waarvan een aantal direct met (duurzaam) inkopen te maken hebben. Duurzaam inkopen gaat uit van een goede balans tussen maatschappelijk welzijn, het milieu en economische ontwikkeling (people, planet, profit). Organisaties die duurzaam willen inkopen moeten milieu- en sociale aspecten een structurele plaats geven bij hun inkopen. Milieuaspecten hebben betrekking op het effect van een product, dienst of werkzaamheid op het milieu, bijvoorbeeld door energiegebruik of materiaalgebruik. Sociale aspecten hebben betrekking op bijvoorbeeld arbeidsomstandigheden zoals kinderarbeid.

Wat doen wij al:

- De gemeente Bergen heeft reeds in 2004 een start gemaakt met duurzaam inkopen en heeft dit vastgelegd in het inkoop- en aanbestedingsbeleid.
- In het Klimaatbeleid 2009-2012 is o.a. vastgesteld dat in 2010 100% groene stroom wordt ingekocht.
- Het college heeft op 25 augustus 2009 besloten al haar producten en diensten zo duurzaam mogelijk in te kopen. Om toepassing van de duurzaamheidsaspecten in de praktijk te bevorderen en te vergemakkelijken is er een 'Handleiding Duurzaam Inkopen' opgesteld.

3.1.2 Eerlijke producten

Fair Trade betekent: eerlijke handel. De organisatie SOS Wereldhandel, later Fair Trade Original, is de grondlegger van de ontwikkelingshandel (en één van de initiatiefnemers van het bekende Max Havelaar Keurmerk; het keurmerk dat controleert of er zaken wordt gedaan volgens strikte richtlijnen). Door ontwikkelingshandel vinden producten van boeren, ambachtslieden en van bedrijven met een goed sociaal beleid, hun weg naar de exportmarkt. Dit schept werkgelegenheid waardoor de welvaart van de mensen zelf, van hun dorp en soms zelfs van de hele regio stijgt.

Wat doen wij al:

- Ten aanzien van inkoop en gebruik van Fair Trade producten beperkt de gemeente Bergen zich tot nu toe tot de koffie die handmatig gezet wordt.
- De afdeling Facilitair onderzoekt in 2009 de mogelijkheden om meer Fair Trade producten af te nemen. Voorbeelden: duurzaam geproduceerd bedrijfskleding, voedsel (catering/kantine) of bloemen en planten. Zij vraagt hierbij advies aan de Wereldwinkel.

3.2 Goed milieu- en klimaatbeleid

Met de recente vaststelling van het Klimaatbeleidsplan 2009-2012 zijn de ambities van de gemeente Bergen stevig neergezet: een scala aan doelstellingen en activiteiten. Speerpunten zijn 2% energiebesparing per jaar t.o.v. 1990, 100% inkoop groene stroom in 2010 en 30% CO₂-reductie in 2020. Ook ons inkoopbeleid draagt bij aan een gezonder leefmilieu (duurzaam inkopen, zie verder onder bewust consumeren).

Wat doen wij al:

- In 2008 heeft de gemeente Bergen een klimaatovereenkomst getekend met de provincie Noord-Holland waarin klimaatafspraken zijn vastgelegd (bijvoorbeeld het stimuleren van duurzame energie).
- In 2009 is het Klimaatbeleidsplan 2009-2012 vastgesteld.
- De gemeente Bergen vult ieder jaar de Lokale Duurzaamheidsmeter in. In 2009 hebben 132 gemeenten de Lokale Duurzaamheidsmeter ingevuld. De gemeente Bergen staat met een totale score van 70% op de 31ste plek (www.duurzaamheidsmeter.nl).
- Er wordt momenteel hard gewerkt aan de implementatie van een energiezorgsysteem.
- De gemeente ontwikkelt in samenwerking met de schoolbesturen en de GGD een plan van aanpak gericht op uitvoering van maatregelen die leiden tot een gezonder binnenklimaat bij scholen en tevens bij de uitvoering aandacht schenkt aan energie-efficiency verbetering (uitvoeringsplan 'Frisse Scholen').
- Gemeentepersoneel inspireren energie te besparen met behulp van de motivatiecampagne 'Knop om!'.
- De gemeente Bergen subsidieert jaarlijks de actie Zonnesteek. In 2008 zijn 36 zonneboilers en circa 45.000 Wattpiek aan zonnecellen geplaatst.
- Iedereen inspireren met klimaatbeleid door energiebesparing en CO₂-reductie te subsidiëren m.b.v. 'Stimuleringsregeling na-isolatie'. Eigenaren/bewoners van een bestaande woning binnen de gemeente Bergen kunnen in 2009 subsidie aanvragen voor het laten aanbrengen van thermisch isolerende maatregelen t.b.v. energiebesparing en CO₂-reductie.

3.3 Versterk lokale betrokkenheid en stimuleer lokale initiatieven en activiteiten

Het is algemeen bekend dat kerken en scholen actief zijn op het terrein van ontwikkelingssamenwerking, zo ook in Bergen. Daarnaast zijn een paar lokale organisaties actief (te weten: Stichting Sadisa Bakweno, Gambia Support Organisation, Stichting Steun aan Moldavië, Stichting Veldwerk, Project voor dorp Bulale, de Wereldwinkels in Bergen en Egmond, Lions Clubs, Rotary Clubs en Soroptimisten). Tenslotte zetten ook individuen zich in voor ontwikkelingsprojecten. Passief door het doen van giften of actief door vrijwilligerswerk te verrichten voor organisaties hier of in de 3e wereld.

Wat doen wij al:

- Ontwikkelingsorganisaties betrekken bij activiteiten. De wereldwinkel wordt bijvoorbeeld ingeschakeld bij de oriëntatie op mogelijkheden meer Fair Trade producten af te nemen.

3.4 Actieve gemeentelijke internationale samenwerking

Wanneer gemeenten actief beleid voeren op internationale samenwerking wordt de betrokkenheid van burgers bij mondiale problemen vergroot en bevordert het onderling begrip en respect voor diverse culturen. Internationaal beleid is niet alleen iets van de gemeente, maar juist iets wat alle bewoners van de gemeente aangaat. Veel inwoners zijn op de een of andere wijze al betrokken en/of actief in internationale samenwerkingsverbanden. Bijvoorbeeld door (particuliere) inzamelingsacties en activiteiten op scholen, waarbij vaak wordt samengewerkt met lokale instanties.

Wat doen wij al:

- De gemeente Bergen heeft momenteel geen gemeentelijk internationaal samenwerkingsbeleid.

4. Comité van Aanbeveling

De gemeenteraad van Bergen heeft in haar vergadering van 24 maart 2009 besloten om de VN campagne voor de Millenniumdoelen te willen ondersteunen en een Comité van Aanbeveling ingesteld. De gemeenteraad heeft het Comité verzocht om te onderzoeken hoe de gemeente Bergen een 'Millennium Gemeente' kan worden. Op 22 april 2009 is het comité voor het eerst bijeen gekomen waarna diverse vervolg bijeenkomsten zijn georganiseerd.

4.1 Samenstelling

Het Comité bestaat uit een vertegenwoordiging van inwoners, bedrijfsleven, onderwijs, kerken, ontwikkelingsorganisaties, de gemeenteraad en een medewerker van de gemeente Bergen. Het primaire doel van het comité is het bundelen van krachten, het uitwisselen van kennis en informatie en het vormgeven van de invulling van het predikaat Millennium Gemeente. De gemeente vervult een faciliterende rol, door het beschikbaar stellen van vergaderruimte en ambtelijke ondersteuning.

Het Comité bestaat uit:

- André van der Leij, raadslid in Bergen voor PvdA;
- Hans Haring, raadslid Fractie Gemeentebelangen;
- Paul Edelschaap, raadslid voor Groen Links en rector basisscholen in HH;
- Kathy Boomstra, beleidsmedewerker milieu Gemeente Bergen;
- Thomas van der Heijde, tropenarts, werkzaam in internationale samenwerking op gebied van gezondheid en coherentie van IS-beleid;
- Lidwine Herman, oprichtster stg. Sadisa Bakweno;
- Ernst Langeveld, voormalig ondernemer (recreatie);
- Cees Balk, bestuurslid Wereldwinkel Bergen;
- Henk Genet, Wereldwinkel grootverbruik en Werkgroep Duurzaam Egmond;
- Gerard Belleman, voorzitter Wereldwinkel Egmond;
- Ria Nootenboom, bestuurslid Wereldwinkel Egmond;
- Jan Ranzijn, bestuurslid Wereldwinkel Egmond;
- Lies Verburg, voorzitter Wereldwinkel Bergen.

In de voorbereidingsfase wordt het Comité ondersteunt door Leoniek Verhage, beleidsmedewerker COS Noord-Holland.

4.2 Doelstelling

De doelstelling van het Comité luidt: *“Een actieve bijdrage leveren aan de door de Verenigde Naties bepaalde Millenniumdoelstellingen middels het bevorderen en stimuleren van bewustwording en draagvlak creëren bij de Bergense samenleving”*.

4.3 Missie

Het Comité is opgericht om te onderzoeken hoe de gemeente Bergen een Millennium Gemeente kan worden. Het uitgangspunt van het Comité is een samenhangende aanpak te bevorderen en nieuwe ideeën en activiteiten te ontwikkelen.

4.4 Visie

Het Comité stelt voor dat de gemeente Bergen zich focust op de volgende vier Millenniumdoelen:

1. uitbannen extreme armoede en honger;
2. alle jongens en meisjes gaan naar school;
7. meer mensen in duurzaam leefmilieu;
8. eerlijke handel, schuldverlichting en hulp.

4.5 Ambitieniveau

In aansluiting op het interne gemeentelijke beleid stelt het Comité een (gefaseerd) ambitieniveau voor. Bij de implementatie van de aanbevelingen wordt rekening gehouden met een gefaseerde invoering. Opgemerkt dient te worden dat gedurende de Millenniumperiode plannen kunnen worden aangepast of nieuwe ideeën mogen ontstaan.

4.5.1 Ambitieniveau op korte termijn (2009-2012)

- Bergen, een Millennium Gemeente midden in de wereld!

Dit jaar aanmelden als Millennium Gemeente

- Duurzaam inkopen intensiveren

De 'Handleiding Duurzaam Inkopen' dient regelmatig binnen de gehele (inkoop)organisatie onder de aandacht te worden gebracht. Daarnaast dient de handleiding voortdurend te worden geactualiseerd.

- Discussie over Duurzaamheid

Al wordt het woord 'duurzaamheid' intussen veel gebruikt, het is niet altijd even duidelijk wat men nu precies onder duurzaamheid verstaat. Duurzaamheid is actueel en noodzakelijk, maar zonder voldoende draagvlak is het moeilijk om resultaten te boeken. Daarom staat in november 2009 een open discussie in de raad op de agenda over het begrip 'Duurzaam'.

- Duurzame ontwikkeling stimuleren

Er ligt een voorstel klaar voor beleid en implementatie voor het stimuleren van duurzame ontwikkeling 'Toekomstgericht bouwen'. Het beleid dient zo spoedig mogelijk door het college te worden vastgesteld.

- Klimaatneutraal Bergen

De gemeente Bergen ontwikkelt op dit moment samen met het HVC een routekaart voor een klimaatneutraal Bergen. De Duurzame Energie Scan brengt de potentie voor duurzame energie toepassingen in kaart. De verwachting is dat de rapportage begin oktober klaar is. In de rapportage worden de duurzame energiebronnen en de energievraag binnen de gemeente uiteengezet. Op basis hiervan worden er concrete aanbevelingen voor duurzame energiesystemen gedaan, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de aanwezige bronnen om in de energiebehoefte te voorzien. Hierbij wordt niet alleen naar de huidige situatie gekeken, maar wordt tevens een doorkijk gegeven voor de (middel)lange termijn. De rapportage kan voor de gemeente dienen als referentiekader voor onze milieu-ambities en milieubeleid.

- Eerlijke producten optimaliseren

De gemeente Bergen dient Fair Trade producten optimaal in de eigen organisatie aan te bieden. Daarnaast kan de gemeente zich inspannen om de titel Fairtrade Gemeente te behalen. Dit is een eervolle titel die aangeeft dat een gemeente bijzonder veel aandacht besteedt aan Fair Trade. De Landelijke Fairtrade Gemeente campagne is een initiatief van COS Nederland, de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels en Max Havelaar. Als Fairtrade Gemeente lever je eveneens een bijdrage aan het realiseren van de Millennium doelen.

- Milieu- en klimaatbeleid uitvoeren

In het bijzonder uitvoering geven aan onderstaande speerpunten uit het Klimaatbeleidsplan 2009-2012:

- A. Eigen gebouwen en voorzieningen - E-label en maatwerkadvies; energiezorg in de gemeentelijke gebouwen; motivatiecampagne personeel; actualiseren kennisniveau openbare verlichting; vaststellen budgettaire randvoorwaarden; duurzaam inkopen Bergen;
- B. Woningen - energiebesparingscampagne voor bewoners 'bespaar daar'; besparingspakket voor minima; miniconferenties voor woningcorporaties; bouwtransparant (EPC-toetsing); energieprestatieafspraken met de corporatie; stimuleren energiezuinige nieuwbouw;
- C. Utiliteitsbouw - frissen scholen (het verbeteren van het binnenklimaat in schoolgebouwen);
- D. Bedrijven - actualiseren kennisniveau vergunningverlening en handhaving; communiceren best beschikbare technieken (BBT) naar bedrijven; stimulering en energieonderzoek bedrijven; energiebesparing op natuurlijke momenten; brochure: 'Energie-efficiëntie in kantoren';
- E. Verkeer en vervoer - stimuleren 'Het Nieuwe Rijden';
- F. Duurzame energie - communicatie zonne-energieoepassingen; beleidsplan kleine windturbines.

- Natuur- en milieueducatie ontwikkelen

Dit leidt tot meer betrokkenheid en belangstelling voor milieu en klimaatbeleid onder de inwoners van de gemeente Bergen.

- Informereren

De bevolking actief informeren over de stand van zaken met betrekking tot de Millennium activiteiten (gemeentelijke website, gemeentekrant, organiseren van een uitwisselingsbijeenkomst).

- Stimuleren

Lokale initiatieven stimuleren met een prijs voor haar inspanningen, bijvoorbeeld de Millennium Award.

- Faciliteren

Lokale initiatieven van scholen, kerken, bedrijven, organisaties, stichtingen en bewoners faciliteren (doorverwijzingen op de gemeentelijke website, gemeentekrant, organiseren van een uitwisselingsbijeenkomst, stel ruimte beschikbaar).

- Subsidiëren

Lokale initiatieven subsidiëren die zich inzetten voor Millennium activiteiten. Kleine en ad hoc initiatieven aanmoedigen, bijvoorbeeld door het verstrekken van een premie of het geven van een opslag op ingezamelde gelden.

- Millenniumplatform

Onderzoeken of er binnen de gemeente behoefte is aan een Platform dat zich inzet voor de Millenniumdoelen. Bij voldoende belangstelling kan de gemeente dit Platform oprichten. Het Platform brengt alle lokale initiatieven van scholen, kerken, bedrijven, organisaties, stichtingen en bewoners samen en kan voorlichting en informatie geven, donateurs en sponsors werven en helpen bij het verkrijgen van meer vrijwilligers. De gemeente Bergen kan samen met het Millenniumplatform een gezamenlijk evenement organiseren. Brede voorlichting aan het publiek geven door het organiseren van een jaarlijks evenement ter wille van de internationale solidariteit, een eerlijker verdeling in de wereld, hulp en ondersteuning vanuit humanitair en charitatief oogpunt en ter wille van de vrede.

- Samenwerkingsparagraaf

Structureel per project het eigen blikveld verruimen door een gemeentelijke internationale samenwerkingsparagraaf in het besluitvormingsproces mee te nemen. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van een brede school of een nieuw gemeentehuis.

De gemeente Bergen kan aanhaken bij landelijke programma's, speerpunten en activiteiten op het gebied van internationale samenwerking, met name vanuit de VNG-international (bijvoorbeeld het programma Logo South). Dat betekent ook dat deze programma's en mogelijkheden tot het verkrijgen van Europese subsidie op bepaalde beleidsterreinen beter bekend gemaakt moeten worden binnen de gemeentelijke organisatie.

Het Millenniumplatform kan een bijdrage leveren aan het bevorderen en stimuleren van bewustwording en draagvlak op het gebied van Internationale Samenwerking bij de Bergense samenleving.

- Internationale (project)relatie

De behoefte aan een internationale (project)relatie met een buitenlandse gemeentelijke partner onderzoeken.

4.5.2 Ambitieniveau op langere termijn (2012-2015)

- Fairtrade Gemeente Bergen

Het proces om Fairtrade Gemeente te worden starten. Een gemeente moet hiervoor aan diverse criteria voldoen die trapsgewijs opgebouwd zijn:

1. de gemeente spreekt zich uit voor Fair Trade;
2. Fair Trade is zichtbaar beschikbaar in winkels en horeca;
3. kennis over en gebruik van Fair Trade bij bedrijven en organisatie groeit;
4. media-aandacht;
5. de lokale werkgroep;
6. maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

- Buitenlandse gemeentelijke (project)relatie

Een (project)relatie met een buitenlandse gemeentelijke partner aangaan. Door een relatie aan te gaan met een zuster gemeente wordt kennis overgedragen aan gemeenten in ontwikkelingslanden en/of Oost-Europa.

- Internationale Samenwerkingsbeleid formuleren

Internationaal beleid is niet alleen iets van de gemeente, maar juist iets wat alle bewoners van de gemeente aangaat. Veel inwoners zijn op de een of andere wijze al betrokken en/of actief in internationale samenwerkingsverbanden. Bijvoorbeeld door (particuliere) inzamelingsacties en activiteiten op scholen, waarbij vaak wordt samengewerkt met lokale instanties. Door Internationaal Samenwerkingsbeleid op te stellen kan antwoord worden gegeven op de vraag in welke richting het beleid van internationale samenwerking in een bepaalde periode wordt ingeslagen.

4.6 Resultaat

Door uitvoering te geven aan het door het Comité aanbevolen ambitieniveau wordt gezamenlijk gewerkt aan de Millenniumdoelen.

Bergen zal steeds bewuster haar producten en diensten inkopen en consumeren en daarmee een grote bijdrage leveren aan Millenniumdoel nummer 7 (duurzaam leefmilieu) en 8 (meer eerlijke handel).

Klimaatbeleid draagt structureel en concreet een goede bijdrage aan Millenniumdoel nummer 7 (duurzaam leefmilieu). In algemene zin ligt er een relatie met alle millenniumdoelen. Klimaatverandering leidt immers tot meer armoede en honger en ondermijnt dus het behalen van de Millenniumdoelen. Het ontwikkelen van natuur- en milieueducatie zal een grote bijdrage leveren aan Millenniumdoel nummer 2 (alle jongens en meisjes gaan naar school).

Bergen zal meer de lokale activiteiten stimuleren gericht op de Millenniumdoelen 1 t/m 6. Intensievere betrokkenheid is mogelijk in de vorm van ambtelijke dan wel financiële ondersteuning van de vrijwilligersorganisaties. Het idee is dat de gemeente Bergen zich aansluit bij de keuzes die betrokken organisaties zelf maken. Het maakt dan niet uit of een organisatie zich duidelijk richt op één van de Millenniumdoelen of een combinatie van verschillende doelen.

Bergen zal een actieve rol nemen op het gebied van internationale samenwerking gericht op de Millenniumdoelen 1 t/m 6 door middel van informatievoorziening, bewustwording, stedenbanden, mondiale contacten en kennisuitwisseling. De Vereniging Nederlandse Gemeente biedt gemeenten daarbij gerichte ondersteuning.

5. Consequenties

In de gemeente Bergen is en wordt een groot aantal maatregelen genomen wat helpt om genoemde millenniumdoelen te realiseren. Het grootste deel van dat beleid heeft betrekking op maatregelen in en voor onze gemeente. Indien de raad het bij het Initiatiefvoorstel behorend besluit neemt om Millennium Gemeente te worden wordt daarmee vooral solidariteit uitgesproken in het realiseren van de millenniumdoelen 'in de wereld'. Het besluit om Millennium Gemeente te worden heeft naast uitdagingen enkele organisatorische en financiële consequenties. Deze worden hieronder nader belicht.

5.1 Organisatorische consequenties

De gemeente Bergen dient alles in het werk te stellen een Millennium Gemeente te zijn, te blijven en dit uit te stralen. In verband met de benodigde ambtelijke ondersteuning bij de uitvoering van 'Bergen, een Millennium Gemeente midden in de wereld' wordt door het Comité van Aanbeveling een tijdelijke uitbreiding van de formatie t/m 2015 van 4 uur per week (0,11 fte) voorgesteld. Dit zijn extra uren dus geen onderdeel van bestaande formatie. De formatie draagt bij aan terugkoppeling, informatieverstrekking, rapportage, gerichte en voortdurende publiciteit en ontlast de vrijwilligers.

5.2 Financiële consequenties

De intentie van Millennium Gemeente is om activiteiten te ondersteunen die gericht zijn op het gebied van de Millenniumdoelen. Voor deze activiteiten dient een budget beschikbaar te worden gesteld. Dit budget geeft de gemeente Bergen financiële armslag om projecten te ondersteunen of te starten die de realisatie van de millenniumdoelen in 2015 een stukje dichterbij brengen. Daarnaast kan het budget worden ingezet voor het ontwikkelen van nieuw beleid.

Door het Comité van Aanbeveling wordt voorgesteld om in de Voorjaarsnota 2010 een symbolisch, vrij besteedbaar, bedrag van één euro per inwoner beschikbaar te stellen voor de activiteiten die onder de vlag van de Millenniumgemeente Bergen worden ontplooid. De consequentie is dat er een meerjarige (lees duurzame) verplichting uit voortvloeit, van 2010 tot minimaal 2015. Het gaat hier om een structurele uitgave, maar aan de andere kant loopt dit (wereldwijde) millenniumproject tot 2015.

Vóór 1 juni 2011 dient een evaluatie te worden gehouden. Op dat moment kan op basis van dan bekende informatie én behaalde resultaten mede als gevolg van dit besluit het al of niet voortzetten van activiteiten als millenniumgemeente aan de orde worden gesteld.